

III. AZ EGYHÁZ HITE

2012. okt. 31.

Kedves Testvéreim!

Folytassuk utunkat a katolikus hitről való gondolkodásunkban. Egy héttel ezelőtt megmutattam, hogy a hit ajándék, mert Isten a kezdeményező, és elénk jön; ezért a hit válasz, amellyel befogadjuk Őt, mint életünk szilárd alapját. Ajándék, amely átformálja a létezésünket, mert megtanít Jézus látásmódjára, aki bennünk tevékenykedik, és megnyit az Isten és a mások iránti szeretetre. Ma tovább szeretnék lépni közös gondolkodásunkban, ismét néhány kérdésből kiindulva: A hit csak személyes, egyéni dolog? Csak a saját személyemet érinti? Egyedül élem a hitemet?

A hit személyes, egyéni cselekedet

23. Kétségtelen, a hit cselekedete kiemelkedően személyes tett, a szívünk legmélyén történik, és irányváltást, személyes megtérést jelent: az én eg-zisztenciám fordul új irányba. A keresztség szertartása során, amikor az ígéretekre kerül sor, a keresztelő kéri a katolikus hit megvallását és három kérdést tesz fel: „Hisztek-e a mindenható Atyában? Hisztek-e Jézus Krisztusban az ő egyszülött Fiában? Hisztek-e a Szentlélekben?” Kezdetben e kérdéseket személyesen a keresztelendőnek tették fel, mielőtt háromszor megmerítették volna vízben. A válasz ma is egyes szám első személyben hangzik el: „Hiszek!”

A hit közösségbe iktat a Szentháromsággal és az Egyházzal

24. De az én hitem nem az én magányos reflexióm gyümölcse, nem az én gondolkodásom eredménye, hanem egy kapcsolat, egy dialógus gyümölcs, amelynek egyik része a meghallgatás, a befogadás és a válasz; kommunikáció Jézussal, aki kivezet önmagamba zárkózott éneemből azért, hogy kitarjon az Atya Isten szeretete előtt. Újjászületés ez, amelyben nem csak azt fedezem fel, hogy egységben vagyok Jézussal, hanem azt is, hogy egységbe kerültem mindazokkal, akik ezen az úton jártak és járnak; és az újjászületés, amely a keresztséggel kezdődik, folytatódik végig az életben. Személyes hitemet nem építhetem Jézussal folytatott magándialógusra, mert a hitet Isten egy hívő közösség, az Egyház által ajándékozta nekem, beiktat a hívők sokaságába egy olyan közösségben, amely nem csupán szociológiai jelenség, hanem Isten örök szeretetében gyökerezik, aki önmagában az Atya és a Fiú és a Szentlélek közössége, a szentháromságos Szeretet. A hitünk csak akkor igazán személyes, ha közösségi is: csak akkor lehet az én hitem, ha az Egyház közösségben él és mozog; ha a mi hitünk, az egyetlen Egyház közös hite.

A egyéni hitvallás hang az Egyház kórusában

25. Vasárnaponként a szentmisében, amikor a „Kredót” imádkozzuk, egyes szám első személyben fejezzük ki magunkat, de közösséggel valljuk meg az Egyház egyetlen hitét. Ez a személyesen kimondott „hiszek” beleolvad abba a térben és időben mérhetetlen kórusba, amelyben – mondhatjuk – mindenki hozzájárul a többszólamú harmóniához a hitben. A *Katolikus Egyház Katekizmus* ezt világosan összefoglalja: „»Hinni« egyházi cselekedet. Az Egyház hite megelőzi, szüli, fenntartja és táplálja hitünket. Az Egyház minden hívő Anyja. »Nem lehet Isten Atyja annak, akinek nem Anyja az Egyház.« (Szent Ciprián)” (181. pont). Tehát a hit az Egyházban születik, hozzá vezet és benne él. Ezt emlékezetünkben kell tartanunk.

A hit az Egyházban születik

26. A kereszténység történetének kezdetén, amikor Pünkösd napján a Szentlélek leszállt az apostolokra – ahogy az Apostolok Cselekedetei el-beszéli (vö. 2,1–13) – a születő Egyház megkapta az erőt, hogy teljesíteni tudja feltámadott Urától kapott parancsot: a Föld minden sarkában ter-jessze az evangéliumot, Isten Országának jó híret, és így vezessen el minden embert a Vele való találkozásra, az üdvözítő hitre. Az apostolok le-győzték a félelmet és hirdették azt, amit hallottak, láttak és tapasztaltak Jézus személyéről. A Szentlélek erejéből új nyelveken szóltak és nyíltan hirdették a misztériumot, amelynek tanúi lettek.

A hit az Egyházhoz vezet

27. Az Apostolok Cselekedetei ezután közli azt a nagy beszédet, amelyet Péter Pünkösd napján mondott el. Joél prófétából indul ki (3,1–5), kinek jövendölését Jézusra vonatkoztatja, és ezzel a keresztény hit lényegét hirdeti: Őt, aki mindenkiel jót tett, akít Isten jelekkel és csodákkal igazolt, keresztre szögezték és megölték, de Isten feltámasztotta a halottak közül, s Úrrá és Krisztussá tette. Vele lépünk be abba az üdvösségbe, amelyet a próféták jövendöltek, és aki segítségül hívja az Ő nevét, az üdvözül (vö. ApCsel. 2,17–24). Hallván Péter szavait, sokan úgy érezték, hogy nekik szól; bűnbánatot tartottak, és megkapván a Szentlélek ajándékát, megke-resztelkedtek (vö. ApCsel. 2,37–41).

A hit az Egyházban él

28. Így kezdődött az Egyház útja. Annak a közösségnek az útja, amely a térben és az időben viszi ezt a hírt; a közösségé, amely Krisztus vérének köszönhetően Istennek az új szövetségre alapuló népe, melynek tagjai nem valami különös társadalmi vagy etnikai csoporthoz tartoznak, hanem minden népből és kultúrából származó férfiak és nők. „Katolikus” nép, amely új nyelveken beszél, egyetemesen nyitott mindenki

befogadására, minden határon átnyúlik, és lerombol minden barikádát. Szent Pál mondja: „Itt nincs többé görög vagy zsidó, körülmetélt vagy körülmetéletlen, barbár, szkíta, rabszolga, szabad, hanem Krisztus minden mindenben" (Kol 3,11).

Az Egyház a hit helye

29. Az Egyház tehát kezdetétől fogva helye a hitnek, a hit továbbadásának a helye, az a hely, ahol a keresztség által elmerültünk Krisztus halálának és feltámadásának húsvéti misztériumában, aki megszabadít bennünket a bűn rabságából, megajándékoz a gyermekek szabadságával és bevezet a Szent-háromság egy Istennel való közösségbe. Ugyanakkor kiszabadulva elszigeteltségünkől elmerülünk a hittestvérekkel, Krisztus egész Testével való közösségben. A II. Vatikáni Zsinat emlékeztet rá: „Úgy tetszett Istennek, hogy az embereket ne egyenként, minden társas kapcsolat kizárásával szentelje meg és üdvözítse, hanem néppé tegye őket, mely Őt igazságban megismeri és szentül szolgál Neki." (Lumen gentium 9.)

A hit ajándékát az Egyház adja tovább

30. Még egyszer hivatkozva a keresztség szertartására, megjegyezzük, hogy az ígéretek végén, melyekkel ellene mondtunk az ördögnek és meg-erősítettük a hit igazságainak elfogadását, a keresztlő kinyilvánítja: „Ez ami hitünk, ez az Anyaszentegyház hite, melyet boldogan vallunk Jézus Krisztusban, a mi Urunkban". A hit isteni erény, Isten ajándékozza, de az Egyház adja tovább története folyamán. Ugyanaz a Szent Pál a korintusiaknak írva állítja, hogy azt az evangéliumot közölte velük, amelyet ő maga is kapott (vö. 1Kor 15,3).

A Hagyomány a hitletéteményt őrzi

31. Az Egyház életének, Isten Igéje hirdetésének, a szentségek kiszolgál-tatásának megszakítatlan láncolata ez, amely elért mihozzánk, és úgy hív-juk, hogy Hagyomány. A Hagyomány garانتálja, hogy az, amiben hiszünk, Krisztus eredeti üzenete, amelyet az apostolok hirdettek. Az ígehirdetés lényege az Úr halálának és feltámadásának eseménye, ebből fakad az egész hitletétemény. Ezt mondja a Zsinat: „Így tehát a sugalmazott könyvekben különleges módon kifejeződő apostoli ígehirdetést az idők végezetéig szá-kadatlanul meg kell őrizni" (Dei Verbum 8.). Mivel a Szentírás Isten Sza-vát tartalmazza, az Egyház Hagyománya ezt őrzi és adja tovább hűségesen, hogy minden kor emberei hozzájussanak mérhetetlen erőforrásaihoz és gazdagodhassanak kegyelmi kincseiből. Így az Egyház „a maga tanításá-ban, életében és istentiszteletében megőrökíti és az összes nemzedéknek továbbadja mindazt, ami ő maga, és mindazt, amit hisz". (Uo.)

A személyes hit az egyházi közösségben növekszik és érlelődik

32. Végül szeretném hangsúlyozni, hogy a személyes hit az egyházi közös-ségben növekszik és érlelődik. Érdekes megfigyelni, hogy az Újszövetségi Szentírásban a „szentek" megnevezés a keresztyének összességére vonat-kozik, holott az Egyház bizonyára nem mindenkit avathatott szentté. De akkor mit akart jelenteni ez a kifejezés? – Azt a tényt, hogy akik hittek a feltámadott Krisztusban és ennek megfelelően éltek, arra kaptak meg-hívást, hogy mindenki más számára tájékozási pontot jelentsenek, és kapcsolatba hozzák őket Jézus üzenetével és személyével, aki kinyilat-koztatja az élő Isten arcát.

A hit és továbbadása

33. Ez ránk is érvényes: a keresztény ember, aki – minden gyöngesége, korlátai és nehézsége ellenére – engedi, hogy az Egyház hite vezesse és lassanként átformálja, átlátszó ablakká válik az élő Isten fénye számára. Fogadja és továbbítja ezt a fényt a világ felé. Boldog II. János Pál pápa *Redemptoris missio* enciklikájában mondja, hogy „a missziós munka való-ban megújítja az Egyházat, a hit és a keresztény identitás megerősödik, új lendületet és indítékot kap. A hit a továbbadás révén erősödik.” (2. p.)

Szükségünk van az Egyházra

34. Tehát a ma annyira elterjedt szemlélet, amely a hitet a magánszférába utalja, ellentmond a hit természetének. Szükségünk van az Egyházra, hogy megerősödjön a hitünk, és tapasztalatokat szerezhessünk Isten ajándéka-iról: Igéjéről, a szentségekről, a kegyelem támogató segítségéről és a szeretet tanúságtételéről. Így a saját „énünk” az Egyház „mi”-jében fel tudja fogni, hogy egyszerre címzettje és főszereplője egy olyan eseménynek, amely felülmúlja: tapasztalatot szerez az Istennel való közösségről, amely megalapozza az emberek közötti közösséget. Ebben a világban, amelyben úgy tűnik, az önzés határozza meg a személyes kapcsolatokat, és egyre törekenyebbé teszi azokat, a hit arra hív, hogy Isten népe, Egyház legyünk, Isten szeretetének és közösségének hordozói az egész emberi nem számára. (Gaudium et spes 1. pont)